

IZ SONČNE ZAMBIJE

Leto 28, št. 3, Božič, 1998

Marija je z velikim veseljem in ljubeznijo sprejela Jezusa. Katera žena ga ne bi! Ona pa ga je doživela na globlji način. Ni si ga prisvojila zase: sprejela ga je za nas. Tudi zato se je njen Sin tako globoko vsidral v božično in novoletno atmosfero. Vse čaka njegov rojstni dan leta 2000. Tudi mi, slovenski misijonarji v Zambiji. V tem duhu vam iskreno voščimo za praznike. Blagoslovljen Božič in srečno Novo leto 1999.

PRISRČNO POZDRAVLJENI IZ MATERA

Tu sem bil uradno nameščen 1. novembra 1998. Prej sem služboval v Mumbwi. V Materu sta prav za prav dve župniji: Matero in Chunga. Upam, da je našim prijateljem to dobro znano, saj so pred mano tu misijonarili slovenski misijonarji: p. Jože Kokalj, p. Radko Rudež, p. Lojze Podgrajšek in ravno pred mano p. Jože Grošelj. Obe župniji sta zelo razgibani in delavni. Glavni problem pa je pomankanje duhovnikov. V novembru sem bil sam. Ob nedeljah sta mi pomagala p. Charles Searson, irski jezuit in dijakon iz semenišča. Sedaj pa se mi je pridružil p. Feliks

Kalebwe, D.J.. Tu ni prostora, da bi vam kaj več napisal o našem delovanju. Edino kar bi rad priporočil, je tisto, kar je za nas prosil Jezus: "Žetev je velika, delavcev pa malo. Prosite Gospoda žetve, naj pošlje več delavcev na svojo žetev!" Laiki, verniki, molite v ta namen. Jezuiti in škofijski duhovniki pa resno premislite, da bi prišli k nam na pomoč. Mi se staramo, domačih poklicev pa je malo.

Želim vam lepo doživete božične praznike in obilo božjega blagoslova v letu 1999. Vaš v Gospodu,

p. Lovro Tomažin

NAZAJ V STARO GNEZDO

Matero sem zapustil 29.9.1998. Toda že v petek 2.10.1998 sem moral iti v dom za bolne jezuite v Chelstonu (Chula House), kjer sem začutil vrtoglavico. Bil je to tudi ukaz p. Provincijala, naj se pripravim na peto operacijo prostate z rezom. V privatni bolnišnici, ki jo vodijo zdravniki koptske cerkve iz Egipta, sem bil od 16. do 27. oktobra. Operacija je bila 17.10.. Trajala je le pol ure. Toda z rezom pod trebuhom bo okrevanje še dolgo trajalo. V Chula House sem bil do 10.11., potem pa sem se vrnil na župnijo v Chelston, kjer sem že deloval v letih od 1968 do 1971 in ponovno od 1975 do 1976. To je bilo tudi obdobje nastajanja župnije.

Če se sedanja župnija Chelston primerja s tisto pred tridesetimi leti, lahko rečem, da se je število ljudi in tudi katoličanov močno povečalo. Ima dve podružnici (Kamanga, Chainda), ki bi vsaka lahko postala samostojna župnija. Skupno ima župnija 20.000 katoličanov. Torej: dela je tu veliko.

Še vedno okrevam. Pomagal bom na župniji, in na podružnicah. Pogrešal bom sproščenost ljudi in predvsem otrok v Chungi in Materu. Chelston je "bolj mestna" župnija. Morda me pa prvi vtis vara.

Še to naj dodam. Cerkve v župniji je zgradil med svojim tamkajšnjim delovanjem p. Lovro Tomažin. Sedanji župnik je p. Emmanuel Kujur, jezuit iz Indije. Z nama živi tudi p. Ludvig Zapala, poljski jezuit, ki skrbi za jezuitske poklice.

Molimo drug za drugega, še posebej pa naj nas ta molitev združi za Božič in Novo leto..

p. Radko Rudež

dijakon Niyitebeka Cyprien

IZ RWANDE V ZAMBIJO

V Nangomi dijakon Cyprien iz Rwande opravlja svojo pastoralno prakso. Prosili smo ga, naj napiše kratko poročilo o sebi in svojem delu. Takole pravi:

V oktoberski številki Ognjišča sem "bral" slike in na eni od njih prepoznal s. Vido in s. Bogdano doma iz Slovenije. Misijonarita pa v Rwandi. Najpej sem ju srečal v Franciji 1993 (Rue de Bac), nato pa smo pred mojim pobegom nekaj časa tudi skupaj delovali v Rwandi.

Iz "Ognjišča so slovenski misijonarji zame prevedli poročilo o njiju v angleščino, sedaj pa bodo moje pozdrave in poročilo iz angleščine prevedli v slovenščino. Rad bi vam povedal, da sem pribežal v Zambijo iz Rwande s 27 drugimi semeniščniki. Študiramo teologijo v Lusaki. Po različnih poteh in v različnih časih smo pribežali v Zambijo. Jaz sem

zbežal iz Rwande 1994 in se zatekel v begunsko taborišče v mesto Goma, v Kongu. Ob koncu leta 1995 me je apostolski administrator naše škofije poslal v Lusako, kjer naj bi končal svoje teološke študije. 26.6. letos sem bil posvečen v diakona skupaj. Kot je tu navada, gredo diakoni na župnije, kjer se spoznajo s pastoralnim delom. Jaz sem bil poslan v Nangomo. Tu pomagam v bolnišnici, delavnici, delim zakramente in s pastoralnim timom obiskujem podružnice. Škoda, ker ne znam dovolj domačega jezika.

Upam, da bom naslednje leto posvečen v duhovnika. Stik s slovenskimi misijonarji v Nangomi mi daje priložnost, da pozdravim slovenske sestre usmiljenke, posebej pa še s. Vido in s. Bogdano. Imam njun naslov in jima bom poslal kopijo glasila "Iz sončne Zambije".

Rad bi pozdravil tudi vse bralce Sončne Zambije in prosim Boga, da bi vsi globlje spoznali in doživeli Kristusovo ljubezen. Naj vas Bog blagoslovi,

dijakon Niyitebeka Cyprien

OBISK V BOTSWANI

Sestra Zora Škerlj že 23 let dela v Botswani. Službovala je v Gaborone, Mahalapye in Serowe. Zadnja tri leta živi v Serowe. Obiskali smo jo novembra letos. Dela v glavnem kot socijalna delavka. V Serowe se je posebej posvetila "Bushmenom", ki so prebivalci puščave Kalahari. Spoznala je, da bi radi postali del ostalih plemen, ki živijo v mestu. S. Zora jim je pomagala zgraditi hiše tako, da so se lahko iz neobljudene puščave Kalahari preselili na obrobje mesta.

sestra Zora Škerlj in p. Stanko Rozman

V ta namen je zbrala denar od dobredelnih organizacij. Zanimivo je, da želijo imeti kvadratno hišo 4x4 metre. Pokrita je s pločevino, ki se sveti. Le ta pa ne zadošča njihovim velikim družinam. Hiše jim služijo v času mraza in dežja. Služijo jim tudi kot shramba. So njihov ponos in znak, da jih je mesto sprejelo. Nekateri še vedno hodijo past krave na podeželje; a so "meščani". Družbeno priznanje so posebej doživeli, ko je škof iz Gaborone (300 kilometrov daleč) blagoslovil njihove hiše v navzočnosti visokih državnih predstavnikov. Zanje in za s. Zoro je bil to poseben dan. Tako nam je sama pripovedovala. O svojem delu bo kaj več pisala. Našega obiska je bila zelo vesela, saj je še nihče od misijonarjev iz Zambije še ni obiskal. Nam nangomčanom bo s. Zora s svojim tihim in požrtvovalnim delom ostala v živem spominu. Kot g. Pedro Opeka na Madagaskarju se tudi ona trudi, da bi ljudem dala dostojno bivališče in jim vrnila človeško dostojanstvo.

p. Stanko Rozman

KATOLIČANI IN LOČINE

V Zambiji se širijo verstva vseh vrst. Nova verska gibanja, ki se sicer naslanjajo na Sveto Pismo, se množijo kot gobe po dežju. Kot študentski duhovnik se veliko srečujem s temi novimi ločinami. Do mene so vsi voditelji teh ločin zelo prijazni in

vljudni. Spoznal pa sem, da je to le navidezna prijaznost, kajti vse to delajo s "figo v žepu" in s posmehom na obrazu.

Zakaj gre? Nova verska gibanja najraje rekrutirajo nove člane iz vrst katoličanov. To najlažje dosega tako, da napadajo katoliško cerkev, njen nauk, njeno čiščenje Marije in svetnikov. Kajti, če ne napadajo katoliškega nauka, potem ne morejo ponuditi svojih razlogov za njihovo zahrbtno delovanje. Tako najprej zmedejo naše preproste vernike in nato jim dajejo svoje odgovore. Za svoje ogovarjanje naše vere in cerkve navajajo vsakovrstna svetopisemska besedila, ki naj bi pričala proti nam. Čeprav to nikakor ni in ne more biti res, se držijo načela: "Če vržeš dosti blata na steno, se ga bo vsaj nekaj prijelo!" Obrekovanje občasno rodi svoj zlovesči sad. Tako se zgodi, da kak katoličan prestopi k njim. Le ti so potem najbolj "goreči" v svojem proti-katoliškem apostolatu. Najbolj napadljivi in zavajajoči so tako imenovani "prerojeni Kristjani". Imajo se za edino prave vernike.

In kakšen je odgovor katoliških študentov s svojim duhovnikom na čelu? Razvili smo močne biblične skupine v katerih študiramo in globlje spoznavamo resnico o katoliški veri in Cerkvi, poglobljamo se tudi v zgodovinsko izročilo naše Cerkve in na ta način v študentih ustvarjamo zrelejšo in njihovi izobrazbi primerno "obrambo" verskih resnic pred surovimi napadi verskih ločin. Karizmatiki so ena najmočnejših skupin katoliških študentov. In ravno karizmatiki so do sedaj že precej zavedenih katoliških študentov privedli nazaj v katoliško cerkev. Hvala Bogu, za njihovo požrtvovalno delo na univerzi. Poleg karizmatikov imamo še Skupnost krščanskega življenja, molitveno skupino, teološko skupino in Mednarodno gibanje katoliških študentov.

Se pravi, da imamo misijonarji tudi delo z obrambo naše vere. Pravo vero širim tudi tako, da jo branim in postavljam na sigurne temelje pravilnega razumevanja. Raje in lažje bi delal na podeželju, kjer ločin še ni toliko, kot pa med študenti, kjer je verskih fundamentalistov in fanatikov, da se Bog usmili. Vendar sprejemam tudi ta izziv. Vesele božične praznike ter blagoslova polno Novo leto.

p. Lojze Podgrajšek

"MOJ ZAMBIJSKI SEN SE URESNIČUJE"

Nadja Furlan

Vedno sem si zastavljala vprašanje, kako se uspe misijonarjem "približati" neki povsem drugačni kulturi verovanja, mišljenja in delovanja; se počasi vživeti vanjo ter jo obogatiti s Kristusovim življenjem. Koliko ponižnosti, znanja ter potrpljenja je zato potrebno?

Ob študiju teologije se je moje zanimanje še povečalo, posebno glede inkulturacije krščanstva v obstoječo zambijsko kulturo. V meni je tako vzknila želja, da bi v svoji diplomski nalogi "razjasnila" vsaj majhen delček iz obširnega mozaika inkulturacije. Zgolj teorija je velikokrat kakor telo brez duše. Zato sem si, da bi dejstva lahko začutila in doživela v njihovi dejanskosti, želela raziskati "stvari na prizorišču samem".

Tej moji želji je prijazno prisluhnil oče Stanko in mi tako omogočil, da se je "moj zambijski sen" uresničil. Tako sem sedaj tu.

Prvi mesec sem preživela v Materu, "ob nogah učitelja" Jožeta Grošlja, ki mi je podal mnogo zanimivih in koristnih podatkov in nasvetov, za katere sem mu nadvse hvaležna. Sedaj pa imam možnost spremljati delo misijonarjev v Nangomi. Vsak dan sem lahko priča njihovi "prožni prilagodljivosti" in ponižnemu čutu za tukajšnjo kulturo in ljudi.

Po "uvodnem mesecu dni" sem se odločila pisati o "inkulturaciji krščanskega zakona v tradicionalni zambijski zakon". Precej "trd oreh" je to, kakor da bi se teorija in praksa, hipoteza in dejstvo, tukaj ne mogli združiti.

Vsem, ki so mi do sedaj kakorkoli pomagali, se iz srca zahvaljujem.

Nadja Furlan

SEM TER TJA PO AFRIKI

Konec oktobra sem se poslovil od župnije Matero v Lusaki. Po devetih letih in treh mesecih. Leta v Materu so bila zanimiva, a naporna. Saj smo kar naprej nekaj gradili. P. Radko Rudež je izračunal, da sem dokončal 26 projektov v Materu, 16 v Chungi ter še cerkvi v Mwembeshi-ju in Westwood-u. Na državni praznik, 24. oktobra, sem pokrstil letošnjo "letino šolskih otrok". Bilo jih je 176. Več kot kdajkoli poprej. Kar pomeni, da se je verouk v dveh letih znatno izboljšal. Naslednji dan sem se poslovil od župnije. Ljudje so me zasuli z darovi. Prejel sem, poleg drugih darov, kar pet stenskih ur. Menda so mi hoteli povedati, naj se držim točnosti.

Na vseh svetnikov dan sem v izredno hudi vročini začel svoje začasno župnikovanje v Mumbwi. Mumbwa je kraj počitka. Za razliko od Matera, kjer vsakih pet minut kdo zvoní na vratih, me tukaj po cele dni nihče ne pride pogledat. Le ob sobotah je nekoliko življenja okoli cerkve. Ob nedeljah se s sobratom menjava: eden pri fari, drugi na podružnice. Teh imamo 20. Čez teden pa urejam hišo po svojem okusu.

In bodočnost? Januarja grem "na oglede" v Malawi, kamor me pošiljajo predstojniki, da začnem novo župnijo. Kaže, da bo prihodnje leto še bolj zanimivo od letošnjega.

Blagoslovljen Božič in Novo leto,

p. Jože Grošelj

NOVA GOSPODINJSKA ŠOLA

Doslej smo imeli gospodinjsko šolo v bolnišnici. V bodoče pa imamo močno upanje, da bomo poučevale v novi gospodinjski šoli.

p. Stanko Rozman, Yasuko Takayanagi, Katarina, Kenji Endo,
Marija, poglavar Chifuntu

25. 11. nam je japonski ambasador v Lusaki, po imenu Nakamura, obljubil materialno pomoč za izgradnjo nove šole. Daritvena listina je bila takrat podpisana. To šolo smo pričeli graditi že sami. Zalili smo le ploščo, naprej ni šlo. Obljubljena pomoč naj bi prišla do novega leta. Z njo bomo gradnjo dokončali.

Med razlogi, zakaj je ta šola potrebna, smo v prošnji navedli tudi veliko potrebo po vzgoji žena v preventivni medicini. V tem centru naj bi se žene izpopolnile za oskrbo bolnikov po vaseh. Prav one naj bi imele vodilno vlogo pri pomoči bolnikom obolelih za AIDS-om.

Letos je prva skupina žena končala šolanje, prihodnje leto upamo, bo sledila naslednja, kateri bomo za razliko od prejšnje dodali prav predmet za oskrbo bolnikov in preventivno medicino.

Kaže tudi, da bomo zaradi vse večjega števila sirot morali razširiti program tudi na to področje. Samo okrog Nangome je okrog 500 registriranih sirot. Bog ve, koliko jih je po celotni župniji. V prihodnjem letu bi v ta namen pričeli z gradnjo sirotišnice. Izgleda, da dela v Nangomi ne bo zmanjkalo.

Obilo blagoslova za Božič in Novo leto,

Katarina Ferjančič

KRATKE NOVICE

V POKLICNI ŠOLI v Nangomi je 11 fantov opravilo zaključni izpit iz mizarstva. Z diplomo, ki so jo dobili bodo lahko našli zaposlitev v podjetjih, ali pa odprli lastne delavnice.

V Nangomi imamo zaposlenih okoli 160 DELAVCEV (45 v bolnišnici, 115 na projektu). Vsak od njih ima majhno parcelo. Traktor, dar MIVE, orje. Večina od njih je koruzo že posejala. Dež pa pridno zaliva naša polja.

V Nangomi bi vsak rad imel zidano hišo pokrito s pločevino. Sredstev nimajo, zato jim pomagamo mi; a le nekaterim in to po vrstnem redu. Sedaj je na vrsti vaški POGLAVAR CHIFUNTU, ki nam je podaril del svoje zemlje, na kateri je naš misijon.

Trem RWANDSKIM DRUŽINAM smo v Nangomi dali zatočišče. Začasno smo jih tudi zaposlili. Domov se verjetno ne bodo mogli vrniti, Zambija pa je zanje pretrda. Radi bi šli v Kanado in ZDA. Pri tem jim pomagamo.

15.11. 1998 je nadškof ADRIAN MUNGANDU posvetil CERKEV SV. TEREZIJE v Mamwure, zahvalil se je ljudem, misijonu, posebno pa EDVENU ŠNOBLU za požrtvovalno delo. Naj bo Edvinu škofova in naša zahvala popotnica v domovino, kamor se je vrnil po skoraj petih letih misijonskega dela. Njegovi mami pa hvala za njeno delo v zaledju.

Br. JOŽE ROVTAR vošči vsem bralcem "Iz sončne Zambije" za božične in novoletne praznike.

Radio "Luč" (Ichengello) ne bo utihnilo zahvaljujoč se uspešnemu potovanju p. MIHA DREVENŠKA po Evropi in Ameriki.

ROMAN LOGAR bi nas rad za novo leto pozdravil v domačem jeziku. V kraju Katete v vzhodni provinci, se uči domač jezik Chinjandžo.

Lusaški nadškof MEDARDO MAZOMBWE bo z Božičem prenehal biti administrator svoje bivše škofije Chipata. Tam dobijo novega škofa. Potem se bo on lahko popolnoma posvetil lusaški nadškofiji.

Izdajajo: Slovenski misijonarji v Zambiji

Uredil: P. Stanko Rozman, D. J.

Naslov: Nangoma Mission Project

P. O. BOX 01 Nangoma, Zambia

Tel./Fax. 260 1 800 293